

ЗАКОН

О ДРЖАВЉАНСТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

("Сл. гласник РС", бр. 135/2004 и 90/2007)

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Грађани Републике Србије имају држављанство Републике Србије.

Члан 2

Држављанство Републике Србије стиче се и престаје на начин утврђен овим законом.

Чл. 3 и 4

(Брисани)

Члан 5

Држављанин Републике Србије који има и држављанство стране државе сматра се држављанином Републике Србије кад се налази на територији Републике Србије.

ІІ СТИЦАЊЕ ДРЖАВЉАНСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 6

Држављанство Републике Србије стиче се:

- 1) пореклом;
- 2) рођењем на територији Републике Србије;
- 3) пријемом;
- 4) по међународним уговорима.

Пореклом и рођењем на територији Републике Србије држављанство Републике Србије стиче се на основу уписа чињенице држављанства у матичну књигу рођених.

Пријемом држављанство Републике Србије стиче се на основу правоснажног решења које министарство надлежно за унутрашње послове доноси након спроведеног поступка предвиђеног овим законом.

1. Стицање држављанства пореклом

Члан 7

Држављанство Републике Србије пореклом стиче дете:

- 1) чија су оба родитеља у тренутку његовог рођења држављани Републике Србије;
- 2) чији је један од родитеља у тренутку његовог рођења држављанин Републике Србије а дете је рођено на територији Републике Србије;
- 3) рођено у иностранству, чији је један од родитеља у тренутку његовог рођења држављанин Републике Србије а други је непознат или непознатог држављанства или без држављанства.

Члан 8

(Брисан)

Члан 9

Држављанство Републике Србије пореклом стиче дете рођено у иностранству, чији је један од родитеља у тренутку његовог рођења држављанин Републике Србије а други је страни држављанин, ако га родитељ који је држављанин Републике Србије пријави до навршене 18. године живота код надлежног дипломатског или конзуларног представништва Републике Србије као држављанина Републике Србије и ако поднесе захтев за упис детета у евиденцију држављана надлежном органу у Републици Србији. Ако је дете под старатељством, пријаву и захтев подноси старалац.

Дете рођено у иностранству, чији је један од родитеља у тренутку његовог рођења држављанин Републике Србије, стиче пореклом држављанство Републике Србије ако би остало без држављанства чак и ако нису испуњени услови из става 1. овог члана.

Ако је дете старије од 14 година, за стицање држављанства у смислу ст. 1. и 2. овог члана потребна је и његова сагласност.

Члан 10

Лице старије од 18 година живота рођено у иностранству чији је један од родитеља у тренутку његовог рођења био држављанин Републике Србије а други страни држављанин стиче пореклом држављанство Републике Србије ако до навршене 23. године живота поднесе захтев за упис у евиденцију држављана надлежном органу у Републици Србији, под условом да није стекло држављанство Републике Србије на начин предвиђен чланом 9. став 1. овог закона.

Члан 11

Под условима из чл. 7. до 10. овог закона, држављанство Републике Србије стиче пореклом и усвојеник-странац, односно усвојеник без држављанства, у случају потпуног усвојења.

Захтев за упис усвојеника из става 1. овог члана у евиденцију држављана подноси усвојилац - држављанин Републике Србије.

Захтев из става 2. овог члана подноси усвојеник старији од 18 година до навршене 23. године живота.

Члан 12

Дете, односно лице из чл. 7. до 11. овог закона, које стиче држављанство пореклом, сматра се држављанином Републике Србије од рођења.

2. Стицање држављанства рођењем на територији Републике Србије

Члан 13

Дете рођено или нађено на територији Републике Србије (нахоче) држављанство Републике Србије рођењем стиче ако су му оба родитеља непозната или непознатог држављанства или без држављанства или ако је дете без држављанства.

Дете које је на основу става 1. овог члана стекло држављанство Републике Србије сматра се држављанином Републике Србије од рођења.

Детету из става 1. овог члана може престати држављанство Републике Србије ако се до навршене 18. године утврди да су му оба родитеља страни држављани.

Држављанство му престаје на захтев родитеља даном достављања решења.

Ако је дете старије од 14 година, за престанак држављанства Републике Србије потребна је и његова сагласност.

3. Стицање држављанства пријемом

Члан 14

Странац коме је сходно прописима о кретању и боравку странаца одобрено стално настањење у Републици Србији може бити, на свој захтев, примљен у држављанство Републике Србије, под условом:

- 1) да је навршио 18 година живота и да му није одузета пословна способност;
- 2) да има отпуст из страног држављанства или да поднесе доказ да ће отпуст добити ако буде примљен у држављанство Републике Србије;
- 3) да је до подношења захтева најмање три године непрекидно имао пријављено пребивалиште на територији Републике Србије;
- 4) да поднесе писмену изјаву да Републику Србију сматра својом државом.

Услов из тачке 2. става 1. овог члана испуњен је ако је захтев поднело лице без држављанства или лице које пружи доказ да ће по закону земље чији је држављанин изгубити држављанство пријемом у држављанство Републике Србије.

Ако страна држава не дозвољава отпуст из држављанства или за отпуст поставља услове које странац не може испунити, испуњеност услова из тачке 2. става 1. овог

члана не тражи се ако подносилац захтева поднесе изјаву да се одриче страног држављанства у случају стицања држављанства Републике Србије.

Одрицање или губитак ранијег држављанства неће се захтевати ако то није могуће или се не може разумно очекивати.

Образац писмене изјаве из става 1. тачка 4. овог члана прописаће министар надлежан за унутрашње послове.

Члан 15

Странцу који је поднео захтев за пријем у држављанство Републике Србије а нема отпуст из страног држављанства или доказ да ће отпуст добити ако буде примљен у држављанство Републике Србије може се, на његов захтев, издати потврда да ће бити примљен у држављанство Републике Србије ако испуњава остале услове из члана 14. став 1. овог закона.

Потврда из става 1. овог члана издаје се са роком важења од две године и служи за добијање отпуста из страног држављанства.

Члан 16

Лице које је рођено на територији Републике Србије може бити примљено у држављанство Републике Србије ако је до подношења захтева за пријем најмање две године непрекидно боравило на територији Републике Србије и ако поднесе писмену изјаву да Републику Србију сматра својом државом.

Члан 17

Странац који је најмање три године у брачној заједници са држављанином Републике Србије и коме је одобрено стално настањење у Републици Србији може бити примљен у држављанство Републике Србије ако поднесе писмену изјаву да Републику Србију сматра својом државом.

Члан 18

Исељеник и његов потомак могу бити примљени у држављанство Републике Србије ако су навршили 18 година живота и није им одузета пословна способност и ако поднесу писмену изјаву да Републику Србију сматрају својом државом.

Брачни друг лица из става 1. овог члана које је стекло држављанство Републике Србије може бити примљен у држављанство Републике Србије ако поднесе писмену изјаву да Републику Србију сматра својом државом.

Под исељеником, у смислу става 1. овог члана, сматра се лице које се иселило из Републике Србије са намером да стално живи у иностранству.

Члан 19

Независно од услова из члана 14. став 1. тач. 2. до 4. овог закона, у држављанство Републике Србије може бити примљен и странац чији би пријем у држављанство Републике Србије представљао интерес за Републику Србију.

Брачни друг лица које је под условима из става 1. овог члана стекло држављанство Републике Србије може бити примљен у држављанство Републике Србије и ако не испуњава услове из члана 14. став 1. тач. 2. до 4. овог закона.

О пријему у држављанство Републике Србије из става 1. овог члана, на предлог надлежног министарства, одлучује Влада Републике Србије.

Члан 20

Ако су оба родитеља пријемом стекла држављанство Републике Србије, држављанство Републике Србије стиче и њихово дете млађе од 18 година живота.

На захтев родитеља који је пријемом стекао држављанство Републике Србије, држављанство Републике Србије пријемом стиче и његово дете млађе од 18 година живота, ако се други родитељ са тим сагласи и ако дете живи у Републици Србији.

На захтев родитеља који је пријемом стекао држављанство Републике Србије, држављанство Републике Србије стиче и његово дете млађе од 18 година живота, ако се други родитељ са тим сагласи и ако дете живи у иностранству.

Ако је дете старије од 14 година живота, за пријем у држављанство у смислу ст. 1. до 3. овог члана потребна је и његова сагласност.

Члан 21

У случају непотпуног усвојења, усвојеник-странац који није навршио 18 година живота, на захтев усвојиоца који је држављанин Републике Србије, може стећи држављанство Републике Србије ако са усвојоцем живи у Републици Србији.

Ако је усвојеник старији од 14 година живота, за пријем у држављанство Републике Србије потребна је и његова сагласност.

Члан 22

(Брисан)

Члан 23

Припадник српског народа који нема пребивалиште на територији Републике Србије има право да буде примљен у држављанство Републике Србије без отпуста из страног држављанства, ако је навршио 18 година живота и није му одузета пословна способност и ако поднесе писмену изјаву да Републику Србију сматра својом државом.

Под условима из става 1. овог члана, у држављанство Републике Србије може бити примљено и лице рођено у другој републици раније СФРЈ које је имало држављанство те републике или је држављанин друге државе настале на територији раније СФРЈ, које као избегло, прогнано или расељено лице борави на територији Републике Србије или је избегло у иностранство.

Под условима из става 1. овог члана у држављанство Републике Србије може бити примљен припадник другог народа или етничке заједнице са територије Републике Србије.

Члан 24

Писмена изјава којом се признаје Република Србија за своју државу предаје се заједно са захтевом за пријем у држављанство Републике Србије министарству надлежном за

унутрашње послове или надлежном дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије, на начин предвиђен овим законом.

4. Дан стицања држављанства пријемом

Члан 25

Држављанство Републике Србије стиче се пријемом даном достављања решења о пријему у држављанство Републике Србије.

Кад је за стицање држављанства Републике Србије пријемом услов само давање изјаве о признавању Републике Србије за своју државу држављанство Републике Србије стиче се даном давања изјаве.

5. Стицање држављанства по међународним уговорима

Члан 26

Држављанство Републике Србије може се стећи на основу ратификованог међународног уговора, под условом узајамности.

III ПРЕСТАНАК ДРЖАВЉАНСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 27

Држављанство Републике Србије престаје:

- 1) отпустом;
- 2) одрицањем;
- 3) по међународним уговорима.

1. Престанак држављанства отпустом

Члан 28

Држављанину Републике Србије држављанство Републике Србије престаје отпустом ако поднесе захтев за отпуст и ако испуњава следеће услове:

- 1) да је навршио 18 година живота;
- 2) да нема сметњи у погледу војне обавезе;
- 3) да је измирио порезе и друге законске обавезе у Републици Србији;
- 4) да је регулисао имовинскоправне обавезе из брачног односа и односа родитеља и деце према лицима која живе у Републици Србији;
- 5) да се против њега у Републици Србији не води кривични поступак за кривична дела за која се гони по службеној дужности, а ако је у Републици Србији осуђен на казну затвора - да је ту казну издржао;
- 6) да има страно држављанство или доказ да ће бити примљен у страно држављанство.

Члан 29

Отпуст из држављанства Републике Србије неће се одобрити ако је то неопходно из разлога безбедности или одбране земље, из разлога узајамности или ако то захтевају економски интереси Републике Србије.

Члан 30

Држављанин Републике Србије који је поднео захтев за отпуст из држављанства Републике Србије истим захтевом може затражити отпуст из држављанства Републике Србије и за своју децу до навршене 18. године живота. Уз захтев за отпуст из држављанства Републике Србије детета подноси се сагласност другог родитеља. Ако је дете старије од 14 година, подноси се и његова сагласност.

Ако су родитељи разведени, захтев за отпуст из држављанства Републике Србије детета може поднети само родитељ коме је дете правоснажном судском одлуком поверено на чување и васпитање.

Ако други родитељ не да сагласност за отпуст детета из држављанства Републике Србије, или је непознатог пребивалишта, или је лишен пословне способности или

родитељског права, захтев за отпуст детета из држављанства Републике Србије ће се прихватити ако је то, по мишљењу надлежног органа старатељства, у интересу детета.

Члан 31

У случају потпуног усвојења, усвојенику до навршене 18. године живота престаје држављанство Републике Србије отпустом ако захтев за престанак држављанства поднесе усвојилац који је странац или усвојилац који је поднео захтев за отпуст из држављанства Републике Србије и ако су испуњени услови из члана 30. овог закона.

Детету из става 1. овог члана неће престати држављанство Републике Србије ако би тиме остало без држављанства.

Члан 32

Ако лице које је добило отпуст из држављанства Републике Србије не стекне странство држављанство у року од годину дана од дана доношења решења о отпусту и ако то лице остаје без држављанства, орган који је донео решење поништиће га на писмени захтев тог лица.

Захтев за поништење решења о отпусту из држављанства Републике Србије може се поднети у року од три месеца од истека рока из става 1. овог члана.

2. Престанак држављанства одрицањем

Члан 33

Пунолетни држављанин Републике Србије који је рођен и живи у иностранству, а има и странство држављанство, може се до навршене 25. године живота одрећи држављанства Републике Србије.

У погледу одрицања од држављанства детета до навршене 18. године живота сходно се примењују одредбе члана 30. овог закона.

3. Поновно стицање држављанства Републике Србије

Члан 34

Лице које је отпуштено из држављанства Републике Србије и стекло страни држављанство и лице коме је на захтев родитеља престало држављанство Републике Србије отпустом или одрицањем може поново стећи држављанство Републике Србије ако поднесе захтев за поновно стицање држављанства Републике Србије, ако је навршило 18 година живота и није му одузета пословна способност и ако поднесе писмену изјаву да Републику Србију сматра својом државом.

Члан 35

(Брисано)

5. Престанак држављанства по међународним уговорима

Члан 36

Држављанство Републике Србије може престати на основу ратификованог међународног уговора.

6. Дан престанка држављанства

Члан 37

Држављанство Републике Србије престаје даном достављања решења о отпусту из држављанства Републике Србије а у случају престанка држављанства одрицањем - даном давања изјаве о одрицању.

IV ПОСТУПАК ЗА СТИЦАЊЕ И ПРЕСТАНАК ДРЖАВЉАНСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 38

О захтевима за стицање држављанства Републике Србије пријемом и престанак држављанства Републике Србије одлучује министарство надлежно за унутрашње послове.

Поступак по захтевима за стицање и престанак држављанства Републике Србије који води министарство надлежно за унутрашње послове хитан је.

Члан 39

Захтев за стицање и престанак држављанства Републике Србије подноси се органу унутрашњих послова по месту пребивалишта односно боравишта подносиоца захтева, а може се поднети и преко надлежног дипломатског или конзуларног представништва Републике Србије, који ће га, без одлагања, проследити министарству надлежном за унутрашње послове.

Захтев за стицање и престанак држављанства Републике Србије подноси се лично или преко пуномоћника.

За лице лишено пословне способности захтев подноси старалац.

За дете до навршене 18. године живота захтев за стицање или престанак држављанства подноси родитељ, односно даје писмену изјаву да Републику Србију сматра својом државом.

За стицање или престанак држављанства Републике Србије детета старијег од 14 година потребна је и његова сагласност.

Члан 40

Ако се поступак за стицање или престанак држављанства Републике Србије, покренут на захтев странке, не може наставити или окончати без предузимања одређене радње од стране подносиоца захтева, сматраће се да је захтев повучен ако и поред упозорења министарства надлежног за унутрашње послове подносилац захтева у датом року не изврши радњу која је потребна за наставак или окончање поступка или ако се због непредузимања ове радње може закључити да више није заинтересован за наставак поступка.

Из разлога наведених у ставу 1. овог члана поступак се може обуставити по истеку три месеца од дана упозорења, односно шест месеци ако странка борави у иностранству.

Члан 41

Министарство надлежно за унутрашње послове може одбити захтев за стицање држављанства Републике Србије пријемом или престанак држављанства Републике

Србије, иако су испуњени услови прописани овим законом, ако оцени да постоје разлози од интереса за Републику Србију због којих захтев за стицање или престанак држављанства треба одбити.

Члан 42

Отпуст из држављанства Републике Србије неће се дати, односно неће се прихватити одрицање од држављанства Републике Србије док траје ратно стање, стање непосредне ратне опасности или ванредно стање.

Члан 43

Решење о стицању и престанку држављанства Републике Србије доставља се сагласно правилима о обавезном личном достављању.

Министарство надлежно за унутрашње послове дужно је да правоснажно решење о стицању или престанку држављанства Републике Србије одмах достави органу надлежном за евиденцију држављана.

Члан 44

За лице које је стекло држављанство Републике Србије а није уписано у матичну књигу рођених или у евиденције држављана Републике Србије вођене по досадашњим прописима, министарство надлежно за унутрашње послове утврдиће држављанство тог лица на његов захтев, односно на захтев надлежног органа који води поступак у вези са остваривањем права лица или по службеној дужности.

О утврђивању држављанства Републике Србије министарство надлежно за унутрашње послове доноси решење.

Лице за које је утврђено држављанство Републике Србије уписује се у евиденцију држављана Републике Србије која се води по одредбама овог закона.

Члан 45

Ако министарство надлежно за унутрашње послове у поступку утврди да је неко лице стекло држављанство Републике Србије или да му је престало држављанство

Републике Србије супротно прописима о држављанству који су важили у време стицања или престанка држављанства, нарочито на основу лажне или фалсификоване исправе или изјаве, на основу нетачних чињеница или других злоупотреба и неправилности у спроведеном поступку, односно да је такво лице уписано у евиденцију држављана Републике Србије, донеће решење о поништењу стицања или престанка држављанства Републике Србије тог лица, односно о поништењу уписа тог лица у евиденцију држављана Републике Србије.

Решење о стицању и престанку држављанства Републике Србије не може се поништити ако би лице из става 1. овог члана остало без држављанства.

Министарство надлежно за унутрашње послове дужно је да решење о поништењу стицања и престанка држављанства Републике Србије, односно о поништењу уписа у евиденцију држављана Републике Србије достави органу надлежном за вођење евиденције ради брисања односно уписа у евиденцију држављана Републике Србије.

У ЕВИДЕНЦИЈА О ДРЖАВЉАНИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДОКАЗИВАЊЕ ДРЖАВЉАНСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 46

Евиденција о држављанима Републике Србије води се у матичним књигама рођених.

Држављанство Републике Србије уписује се у матичну књигу рођених у складу са овим законом и прописима о матичним књигама.

Евиденцију о држављанима Републике Србије води орган надлежан за вођење матичних књига као поверени посао.

Држављани Републике Србије који нису рођени на територији Републике Србије а у њој имају пребивалиште односно боравиште, уписују се у матичну књигу рођених по месту пребивалишта, односно боравишта.

Држављани Републике Србије који нису рођени на територији Републике Србије нити у њој имају пребивалиште односно боравиште, уписују се у матичну књигу рођених оне општине на територији града Београда коју одреди Скупштина града Београда.

У матичну књигу градске општине из става 5. овог члана уписују се и потомци исељеника рођени у иностранству, као и њихови брачни другови рођени у иностранству.

Члан 47

Држављанство Републике Србије доказује се изводом из матичне књиге рођених, уверењем о држављанству, а у иностранству - и важећом путном исправом.

Члан 48

Уверење о држављанству је јавна исправа којом се доказује држављанство Републике Србије и издаје се на основу података из евиденције држављана Републике Србије, само на лични захтев.

Под евиденцијом из става 1. овог члана подразумева се матична књига рођених, књиге држављана Републике Србије вођене по прописима који су били на снази до ступања на снагу овог закона и друге евиденције држављана вођене у Републици Србији.

Прописе о начину уписа чињенице држављанства у матичну књигу рођених, обрасцима за вођење евиденција о решењима о стицању и престанку држављанства и обрасцу уверења о држављанству доноси министар надлежан за унутрашње послове.

Члан 49

Књиге држављана Републике Србије вођене по прописима који су били на снази до ступања на снагу овог закона закључиће се у погледу нових уписа са даном почетка примене овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, књига држављана која је вођена у министарству надлежном за унутрашње послове закључиће се по упису лица за која су донета решења о стицању држављанства Републике Србије до дана почетка примене овог закона.

На основу података у књигама држављана из става 1. овог члана надлежни орган ће издавати уверења о држављанству на захтев заинтересованих лица и вршити промене чињеница и података у тим књигама.

VI НАДЗОР

Члан 50

Надзор над вођењем евиденције о држављанима Републике Србије врши министарство надлежно за унутрашње послове.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51

Држављанином Републике Србије, у смислу овог закона, сматра се лице које је стекло држављанство Републике Србије у складу са досадашњим прописима.

Члан 52

Држављанином Републике Србије, у смислу овог закона, сматра се и држављанин СФРЈ који на дан 27. фебруара 2005. године има држављанство друге републике раније СФРЈ, односно држављанство друге државе настале на територији раније СФРЈ и пријављено пребивалиште на територији Републике Србије у трајању од најмање девет година, ако поднесе писмену изјаву да се сматра држављанином Републике Србије и захтев за упис у евиденцију држављана Републике Србије.

Држављанином Републике Србије, у смислу овог закона, сматра се и црногорски држављанин који је на дан 3. јуна 2006. године имао пријављено пребивалиште на територији Републике Србије, ако поднесе писмену изјаву да се сматра држављанином Републике Србије и захтев за упис у евиденцију држављана Републике Србије.

Писмена изјава и захтев из ст. 1. и 2. овог члана предају се органу унутрашњих послова на чијем подручју странка има пребивалиште.

Орган унутрашњих послова, без доношења решења, издаће надлежном органу писмени налог за упис у евиденцију држављана Републике Србије за лице за које утврди да је испунило услове из ст. 1. и 2. овог члана. За лице за које утврди да није испунило све услове одбиће захтев решењем.

Изјава и захтев из ст. 1. и 2. овог члана могу се поднети у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 53

Поступак за решавање захтева за стицање и престанак држављанства Републике Србије започет пре дана почетка примене овог закона окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 54

Прописи из члана 14. став 5, члана 46. став 5. и члана 48. став 4. овог закона донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 55

Даном почетка примене овог закона престају да важе Закон о југословенском држављанству ("Службени лист СРЈ", бр. 33/96 и 9/2001) и Закон о држављанству Социјалистичке Републике Србије ("Службени гласник СРС", бр. 45/79 и 13/83).

Члан 56

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије" и почиње да се примењује по истеку 60 дана од дана његовог ступања на снагу.

Самостални чланови Закона о изменама и допунама Закона о држављанству Републике Србије

("Сл. гласник РС", бр. 90/2007)

Члан 18[с1]

Захтев за пријем у држављанство на основу члана 23. став 3. овог закона може се поднети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 19[с1]

Поступак за решавање захтева за стицање и престанак држављанства Републике Србије започет пре дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 20[с1]

Министар надлежан за унутрашње послове ускладиће подзаконске прописе донете на основу Закона о држављанству Републике Србије ("Службени гласник РС", број 135/04) са овим законом у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 21[с1]

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".